



**ΕΙΔΙΚΗ ΜΟΝΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ  
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

**ΘΕΜΑ: «ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ -  
ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ»**

**ΠΟΡΙΣΜΑ**

**«Ένα Σχέδιο για το Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας»**

**Αθήνα, 29 Μαγτίου 2010**

## A. Εισαγωγή

1. Η Επιτροπή Περιβάλλοντος της Βουλής εξέτασε το θέμα «Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας» σε μία προσπάθεια α) να καταγραφούν τα προβλήματα, β) να κατατεθούν οι προτάσεις των φορέων γ) να εντοπισθούν οι αναγκαίες λύσεις, δ) να οργανωθεί ένα σύστημα συντονισμού των επιμέρους φορέων αλλά και ε) να δρομολογηθεί ένα ουσιαστικό σύστημα παρακολούθησης της εφαρμογής των λύσεων.

2. Στην προσπάθεια της η Επιτροπή πραγματοποίησε τέσσερεις (4) Συνεδριάσεις και έλαβε τις απόψεις (κατά χρονολογική σειρά) των Επιτροπών Κατοίκων των περιοχών του Ιστορικού Κέντρου (Μεταξουργείου, Κουμουνδούρου-Γκάζι-Ψυρρή, Ακαδημία Πλάτωνος, Πλάκας και Εξαρχείων), της Κίνησης Πολιτών για τη Διάσωση του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας, του ΤΕΕ, του ΣΕΠΟΧ, του ΣΑΔΑΣ, του Εμπορικού Συλλόγου Αθηνών, της Ένωσης Ξενοδόχων Αθηνών και της ΜΚΟ Sarcha.

3. Στις εργασίες της Επιτροπής συμμετείχαν η Υπουργός ΠΕΚΑ Τ. Μπιρμπίλη, ο Υπουργός Πολιτισμού Π. Γερουλάνος, ο Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη Σπ. Βούγιας, η Υπερνομάρχης Αθηνών Ντ. Μπέη, ο Νομάρχης Αθηνών Γ. Σγουρός και ο Δήμαρχος Αθηναίων Ν. Κακλαμάνης. Παράλληλα ο Πρόεδρος της Επιτροπής επισκέφθηκε τις περιοχές του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας.

## **B. Διαπιστώσεις**

1. Η εικόνα της Αθήνας αποτυπώνει τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν πολλά μεγάλα αστικά κέντρα. Όμως στην περίπτωση του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας τα πράγματα είναι περισσότερο περίπλοκα καθώς η υποβάθμιση που παρατηρείται, κυρίως από το 2004 και μετά, είναι ραγδαία και οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε μη αναστρέψιμες καταστάσεις.

2. Ειδικότερα η υποβάθμιση αφορά **στον παραμελημένο κτιριακό ιστό, στη δραματική έλλειψη ελεύθερων χώρων, στα υψηλά επίπεδα αέριας ρύπανσης και ηχορύπανσης, στην επικράτηση του ιδιωτικού χώρου έναντι του δημόσιου, στην υπερβολική συγκέντρωση καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος («βιομηχανία διασκέδασης»), στην απομάκρυνση δημόσιων υπηρεσιών, στη μείωση της νόμιμης επιχειρηματικής δραστηριότητας και στην αύξηση του παρεμπορίου, στις αλλαγές χρήσεων γης που οδηγούν σε αισθητική και κοινωνική υποβάθμιση, στην αυξημένη συγκέντρωση μεταναστών χωρίς όμως τις αντίστοιχες υποδομές ή τα αναγκαία μέσα ενσωμάτωσης, στην αυξημένη παραβατικότητα, κ.α.**

3. Η Επιτροπή αν και εντοπίζει λόγω αρμοδιότητας την προσέγγιση της στο αστικό περιβάλλον, αντιλαμβάνεται ότι η συνολική εξέταση του προβλήματος δεν μπορεί να αγνοήσει τις οικονομικές και κοινωνικές διαστάσεις του που άλλωστε επηρεάζουν αλλά και επηρεάζονται καθοριστικά από την κατάσταση του αστικού περιβάλλοντος.

4. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι δημόσιες Επενδύσεις για έργα ανάπλασης και ανάδειξης του Ιστορικού Κέντρου μέσω της ΕΑΧΑ Α.Ε.

περιορίσθηκαν σε 15 περίπου εκ. ευρώ συνολικά για το διάστημα 2004-2009 ενώ το προηγούμενο διάστημα (2000-2004) ανέρχονταν στα 120 εκ ευρώ. Η ύφεση αυτή στη δραστηριοποίηση της ΕΑΧΑ Α.Ε. είχε ως αποτέλεσμα το πάγωμα έργων πολεοδομικής αναβάθμισης του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας. Περιοχές που υποβαθμίζονται πολεοδομικά συχνά συνοδεύονται και από φαινόμενα οικονομικής και κοινωνικής παρακμής.

5. Είναι προφανές ότι η αναβάθμιση του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας δεν επιλύεται με επιχειρήσεις «σκούπα» αλλά μέσα από μια οργανωμένη και σε βάθος χρόνου παρέμβαση που θα αντιμετωπίζει πολεοδομικά, αρχιτεκτονικά, περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά ζητήματα. **Ουσιαστικά μέσα από ένα «Κοινωνικό, Οικονομικό και Περιβαλλοντικό» Ξενοκράτη.**

6. Η Επιτροπή δεν υποτιμά τις ενέργειες που έχουν δρομολογηθεί για την προστασία του Ιστορικού Κέντρου. Όμως τα αποτελέσματα μιλούν από μόνα. **Η ισχύς των παρεμβάσεων των εμπλεκόμενων φορέων είναι πολύ ασθενέστερη από την ένταση των προβλημάτων, ενώ όσο δεν προκύπτει συντονισμός μεταξύ των φορέων, οι ήδη περιορισμένες αρμοδιότητες αποδυναμώνονται ακόμη περισσότερο.**

7. Η Επιτροπή εντοπίζει σοβαρό έλλειμμα συντονισμού μεταξύ των συναρμόδιων φορέων. Το έλλειμμα αυτό έχει μερίδιο στη διαμόρφωση της παρούσας κατάστασης αλλά και επηρεάζει και την απόδοση των αναγκαίων μέτρων.

8. Η Επιτροπή εντοπίζει επίσης μία **«Βαβέλ αρμοδιοτήτων»**, ουσιαστικά δηλαδή σοβαρές επικαλύψεις αρμοδιοτήτων μεταξύ των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης και της κεντρικής διοίκησης. **Επισημαίνει δε ότι η**

«Βαβέλ» αυτή χρησιμοποιείται συχνά ως το άλλοθι για την αδράνεια αρμόδιων κατά περίπτωση φορέων.

9. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το μοντέλο αστικής αναζωογόνησης που εφαρμόστηκε στις περιοχές Ψυρρή και Γκάζι ενίσχυσε τελικά τη «βιομηχανία» διασκέδασης και απομάκρυνε ταχύτερα τους μόνιμους κατοίκους. Το μοντέλο αυτό θα πρέπει να επανεξετασθεί.

10. Στην περίπτωση του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας ο χρόνος δεν είναι σύμμαχος. Υπό αυτή την έννοια αποτελεί κρίσιμο ζητούμενο η **αποκατάσταση των ρυθμών που γνώρισε το Ιστορικό Κέντρο κατά την περίοδο της Ολυμπιακής προετοιμασίας (2000-2004)**, ρυθμοί που σε πείσμα συνήθων πρακτικών και γνωστών αντισωμάτων οδήγησαν τελικά σε λύσεις. Πολλοί μιλούν για την ανάγκη για ένα νέο όραμα για το Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας. Τα οράματα είναι πάντα χρήσιμα, όμως αυτό που προέχει είναι ένα άμεσο σχέδιο που θα αξιοποιεί τη συσσωρευμένη γνώση και εμπειρία και θα κερδίσει επιτέλους τη μάχη με το χρόνο. Οι ανακοινώσεις για τη δρομολόγηση και νέων μελετών που θα καθορίσουν τις χρήσεις και το χαρακτήρα του Ιστορικού Κέντρου Αθήνας περισσότερο προβληματίζουν για νέες καθυστερήσεις και αναβολές παρά δημιουργούν αισιοδοξία για λύσεις.

11.Υπό το πρίσμα του σημείου#10, επείγουν α) η προετοιμασία ενός **Ενιαίου Σχεδίου για την ανασυγκρότηση του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας** β) η κατάθεση από το ΥΠΕΚΑ και τον ΟΡΣΑ του αναθεωρημένου Ρυθμιστικού Σχεδίου της Αθήνας, με ειδική αναφορά και στο κέντρο της πόλης και γ) η επικαιροποίηση του Προγράμματος Ενοποίησης των Αρχαιολογικών Χώρων της Αθήνας.

## Γ. Ποσοτική τεκμηρίωση μιας διαρκούς υποβάθμισης

1. Σύμφωνα με έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2008), η Αθήνα είναι μαζί με το Αμβούργο και τη Μπρατισλάβα, οι ευρωπαϊκές πόλεις στις οποίες αναπτύσσονται με ανησυχητικό ρυθμό περιοχές - γκέτο με σημαντικά ποσοστά ανεργίας.

2. Τα ποσοστά κατοίκησης στο Ιστορικό Κέντρο αγγίζουν το μόλις 3-4%, ενώ η υπερσυγκέντρωση μεταναστών με νόμιμα ή μη έγγραφα γίνεται χωρίς να υπάρχουν οι αναγκαίες υποδομές με αποτέλεσμα να εγκλωβίζονται χιλιάδες άνθρωποι σε καθεστώς ημι-παρανομίας και να καθίστανται ευάλωτοι και αναλώσιμοι.

3. Σε ότι αφορά στις περιβαλλοντικές επιδόσεις, η Αθήνα κατατάσσεται 22η σε σύνολο των 30 πόλεων που περιλαμβάνονται στον Ευρωπαϊκό Δείκτη Πράσινης Πόλης, με βαθμολογία 53,09 στα 100. Σε σύγκριση με άλλες πόλεις που βρίσκονται σε θερμά κλίματα, η Αθήνα βρίσκεται χαμηλότερα από τη Μαδρίτη, τη Ρώμη και τη Λισσαβόνα, αλλά υψηλότερα από την Κωνσταντινούπολη και το Βελιγράδι. Η γενική βαθμολογία της πόλης είναι χαμηλή, εξαιτίας της ποιότητας του αέρα, στα προβλήματα ως προς τη διαχείριση απορριμμάτων και τις χρήσεις γης καθώς και της έλλειψης ενεργειακά αποδοτικών κτιρίων.

4. Η θερμοκρασία του αέρα στην πυκνά δομημένη αστική περιοχή του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας είναι υψηλότερη από αυτή της άμεσα περιβάλλουσας περιοχής κατά 3-4 βαθμούς Κελσίου και κατά 8-10 βαθμούς Κελσίου των προαστίων της πόλης. Επιπρόσθετα έχουν αυξηθεί τα συνεχή διαστήματα με υψηλή θερμοκρασία αλλά και η συχνότητα των θερμών περιόδων (Σανταμούρης, 2009).

5. Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα (Public Issue, 2008), οι κάτοικοι των περιοχών του Ιστορικού Κέντρου αντιμετωπίζουν καθημερινά σύνθετα προβλήματα όπως η στάθμευση (84%), η παραβατικότητα/εγκληματικότητα (79%), η ατμοσφαιρική ρύπανση (69%), τα ναρκωτικά (64%), οι υποδομές (57%), ο θόρυβος (56%), η αστυνόμευση (54%), η κατάσταση των ελεύθερων χώρων (42%), τα απορρίμματα (42%) κτλ.

6. Απουσιάζει ένα ενιαίο συντονιστικό σχήμα που θα διευκολύνει την παρακολούθηση των ζητημάτων που συναρτώνται με το Ιστορικό Κέντρο και θα συναποφασίζει και θα προωθεί τα αναγκαία μέτρα.

7. Αντίθετα με τις προσδοκίες που καλλιεργήθηκαν με το ΠΔ «Περί καθορισμού χρήσεων γης και ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης στην περιοχή Ψυρρή-Κέντρου (Ομόνοιας)», το ΠΔ δεν εφαρμόστηκε με αποτέλεσμα την αλλοίωση του αστικού ιστού. Επισημαίνεται ότι το 1994 υπήρχαν έξι εστιατόρια και τέσσερα θέατρα, ενώ μόλις οκτώ χρόνια αργότερα υπήρχαν 107 καταστήματα εκ των οποίων τα 57 εστιατόρια και τα 15 μπαρ.

8. Η εξέλιξη που περιγράφεται στο σημείο #7 συνοδεύθηκε από τη μείωση της βιοτεχνικής δραστηριότητας. Από τις 1300 βιοτεχνίες που υπήρχαν μέχρι τις αρχές του 1990, έχουν παραμείνει οι 300. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο διάστημα από 1991-2001 η απασχόληση στη βιοτεχνία μειώνεται από 55.000 σε 37.000 εργαζομένους (δηλαδή κατά περίπου 30%). Αντίθετα η απασχόληση σε μπαρ και εστιατόρια αυξήθηκε από 27.000 σε 47.000 εργαζομένους, δηλαδή κατά περίπου 90% (η εξέλιξη αυτή μεταφράζεται πρακτικά σε ένα μάλλον βίαιο μετασχηματισμό της τοπικής κοινωνίας

και οικονομίας σε μία περισσότερο καταναλωτική και ψυχαγωγική κατεύθυνση.

9. Με την εξαίρεση των γκαλερί και των θεάτρων, οι επιχειρήσεις που χωροθετούνται στο Ιστορικό Κέντρο αντλούν από την ταυτότητα του αστικού χώρου διαμορφώνοντας ένα νέο πρότυπο διασκέδασης («νέο-ταβέρνες»).

10. Μαζί αναπτύσσεται και η βιομηχανία της νυκτερινής διασκέδασης με την εγκατάσταση πλήθους κέντρων που επιβαρύνουν το αστικό τοπίο, αποδυναμώνουν την κλίμακα της γειτονιάς και καταλαμβάνουν λόγω παρελκόμενων δραστηριοτήτων τους πολύτιμα τμήματα του δημόσιου χώρου (λ.χ. πεζοδρόμια).

11. Περισσότερα από 500 κτήρια στο κέντρο της Αθήνας είναι εγκαταλελειμμένα. Στο Μεταξουργείο έχουν καταγραφεί 211 εγκαταλελειμμένα κτίρια και 110 στου Ψυρρή.

12. Σύμφωνα με έρευνα της Ένωσης Ξενοδόχων Αθηνών (ΕΞΑ, 2009), καταγράφεται χαμηλή αξιολόγηση από τους αλλοδαπούς επισκέπτες στον παράγοντα 'value for money' σε ότι αφορά τη χρήση των ξενοδοχείων και την προσφορά όλων των υπολοίπων τομέων παροχής υπηρεσιών στο Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας.

13. Σύμφωνα με την ίδια έρευνα της ΕΞΑ, χαμηλή είναι η αξιολόγηση και όλων των στοιχείων αστικής εξυπηρέτησης, χρήσης και αστικού εξοπλισμού της πόλης εκτός των ΜΜΜ. (από το καλύτερο προς το χειρότερο: αναψυχή-διασκέδαση, σήμανση – πληροφόρηση, πράσινο –



πάρκα, ασφάλεια, κατάσταση πεζοδρομίων και πλατειών, δημόσια καθαριότητα, ατμοσφαιρική ρύπανση, ηχορύπανση).

14. Από τον Δεκέμβριο του 2008 μέχρι το Νοέμβριο 2009, παρατηρείται μείωση της ζήτησης στον τουριστικό τομέα που σε αριθμούς μεταφράζεται σε 12% μείωση της πληρότητας (62.1%) και σε 8% μείωση των μέσων τιμών ανά δωμάτιο (Έρευνα ΕΞΑ, 2009).

15. Διαπιστώνεται σταδιακή αύξηση της διαθεσιμότητας εμπορικών χώρων στο Κέντρο (πρόκειται για χώρους που παραμένουν χωρίς μίσθωση). Ειδικότερα ο Δείκτης διαθεσιμότητας Εμπορικών Χώρων Αθήνας (2009) ανέρχεται σε 18,8% (Έρευνα ΕΣΑ, 2009), με τη διαθεσιμότητα να αγγίζει το 25% στα Εξάρχεια – Νεάπολη, το 5% στο Κολωνάκι, στο 16.4% στους κεντρικούς εμπορικούς δρόμους και στο 17% στο Ιστορικό Τρίγωνο.

16. Διαπιστώνεται σταδιακή απομάκρυνση παραδοσιακών ελληνικών επιχειρήσεων. Ειδικότερα στον εμπορικό τομέα που περικλείεται από την Πλατεία Ομονοίας - Αγ. Κωνσταντίνου - Αχιλλέως - Κολοκυνθούς - Ευριπίδου - Αθηνάς - Πλατεία Ομονοίας, η παρουσία των αλλοδαπών επιχειρήσεων εκτιμάται ότι ξεπερνά το 30% της συνολικής εμπορικής δραστηριότητας με αυξητικές τάσεις οι οποίες ενισχύονται. Ειδικότερα στις αγορές στις οδούς Σοφοκλέους, Σωκράτους, Ευριπίδου, Κολοκυνθούς το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 40%.

17. Με βάση την ετήσια έρευνα του οίκου Cushman & Wakefield για το 2009 για την ιεράρχηση των ευρωπαϊκών πόλεων με βάση τις επιδόσεις τους σε κρίσιμες παραμέτρους του επιχειρηματικού γίνεσθαι, **η Αθήνα καταλαμβάνει την τελευταία θέση τα τελευταία δύο χρόνια σε σύνολο**

34 ευρωπαϊκών πόλεων. Ως προς ειδικότερους δείκτες, η κατάσταση έχει ως εξής:

Παράμετροι		2009	2008	Θέση σε σύνολο 34 ευρωπαϊκών πόλεων
1	Καταλληλότητα της πόλης για τη χωροθέτηση επιχειρήσεων (% επί των επιχειρήσεων που ερωτήθησαν)	18	19	31
2	Προσβασιμότητα σε αγορές και πελάτες	0,08	0,12	32
3	Αξία χρήματος (Value for money) για γραφειακούς χώρους	0,3	0,3	22
4	Ποιότητα ζωής για απασχολούμενους	0,13	0,16	28

Cushman & Wakefield , 2009, *European Cities Monitor 2009*

18. Υποχώρηση της οικοδομικής και κατασκευαστικής δραστηριότητας στο Κέντρο της Αθήνας, συμπεριλαμβανόμενης και της δραστηριότητας της ανάπλασης των όψεων κτηρίων. Σε αυτό το επίπεδο παρατηρείται σημαντική αύξηση του αριθμού των αδιάθετων χώρων, σημαντική αύξηση της προσφοράς γραφειακών μικρού εμβαδού –έως 30 τ.μ.- σε πολυκατοικίες ηλικίας άνω των 30 ετών με ταυτόχρονη επιμήκυνση του απαιτούμενου χρόνου απορρόφησης του υφιστάμενου αδιάθετου αποθέματος και υποχώρηση των τιμών ενοικίασης των λιγότερων προβεβλημένων επαγγελματικών χώρων (γραφείων και καταστημάτων) καθώς η ζήτηση χαρακτηρίζεται ιδιαίτερα περιορισμένη.

19. Αποχώρηση από το Κέντρο μεγάλων Δημοσίων ή ημι-δημόσιων Υπηρεσιών όπως αυτή του Υπουργείου Παιδείας, του ΙΚΑ (Πειραιώς), του Χρηματιστηρίου Αθηνών, των Κεντρικών Γραφείων της Εθνικής Ασφαλιστικής, κ.α.

#### **Δ. Συμπεράσματα - Προτάσεις**

Η Επιτροπή θεωρεί ότι κεντρικοί στόχοι του Σχεδίου είναι α) η ανάσχεση της απομάκρυνσης κατοίκων από το Κέντρο λόγω της πολεοδομικής απαξίωσης που καταγράφεται αλλά και των προβληματικών συνθηκών ασφάλειας και β) η επανακατοίκηση του Κέντρου. Μόνο μέσα από την επιστροφή των κατοίκων πόλεις στο εξωτερικό κατάφεραν να κερδίσουν αντίστοιχα στοιχήματα, ενώ ενδεικτικό είναι και το παράδειγμα της Πλάκας.

Επισημαίνεται ότι είναι απολύτως αναγκαίο να διατηρηθεί η πλούσια κοινωνική διαστρωμάτωση που χαρακτηρίζει - ή θα έπρεπε να χαρακτηρίζει - το Κέντρο. Σε αντίθετη περίπτωση το τελικό αποτέλεσμα θα είναι η δημιουργία ενός «εξευγενισμένου» πολεοδομικού περιβάλλοντος που θα επιλέξει ως κατοίκους μόνο όσους θα έχουν τη δυνατότητα να ανταποκριθούν στις αυξημένες τιμές γης/κατοικιών αλλά και θα απομακρύνει τους κατοίκους που δεν θα μπορούν να ανταποκριθούν στις διαμορφούμενες υπεραξίες.

Τέλος η επανακατοίκηση δεν εξαντλείται στους μόνιμους κατοίκους αλλά περιλαμβάνει και τους «προσωρινούς» κατοίκους, δηλαδή πολίτες που εργάζονται στο Κέντρο αλλά και πολίτες που το επισκέπτονται (διασκέδαση, αγορές, δημόσιες λειτουργίες, τουρισμός, κ.α).

## Το ζήτημα της ασφάλειας

1. Είναι αυτονόητο ότι οποιοδήποτε μέτρο για την οικονομική, πολεοδομική και περιβαλλοντική ανασυγκρότηση του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας, θα παραμείνει ατελές **όσο δεν διασφαλίζονται συνθήκες ασφάλειας στην περιοχή**. Κατά συνέπεια καταλύτης για την εφαρμογή των προτάσεων είναι να αποκατασταθεί η έννομη τάξη στο Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας, δηλαδή η διευθέτηση του θέματος των μεταναστών χωρίς νόμιμα έγγραφα, η αντιμετώπιση της εμπορίας ναρκωτικών και της πορνείας, ο αυστηρός έλεγχος των χρήσεων γης και ειδικότερα των κτιρίων που λειτουργούν παράνομα ως «ξενοδοχεία», η σφράγιση των εγκαταλελειμμένων κτιρίων, κ.α.

2. Ειδική αναφορά γίνεται στον έλεγχο της νομιμότητας λειτουργίας των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος και των κέντρων διασκέδασης με έμφαση σε περιοχές που «αναπτύσσονται» ως εστίες μαζικής νυκτερινής διασκέδασης (λ.χ. περιοχή στη συμβολή των οδών Πειραιώς και Ιεράς Οδού). Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή καταγράφει την ανησυχία της ως προς την έλλειψη ενός αυστηρού νομοθετικού πλαισίου που θα διέπει τη λειτουργία των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος και των κέντρων διασκέδασης και καλεί τα συναρμόδια Υπουργεία να καταθέσουν διορθωτική ρύθμιση στη Βουλή.

3. Σε κάθε περίπτωση η Επιτροπή καλεί τους αρμόδιους κατά περίπτωση φορείς να αξιοποιήσουν τα υπομνήματα που κατατέθηκαν\* και να δρομολογήσουν χωρίς καθυστέρηση ενέργειες για την προστασία της ασφάλειας των πολιτών αλλά και για την αντιμετώπιση της παραβατικότητας που σημειώνεται. Υπό αυτό το πρίσμα καλωσορίζει την ενεργοποίηση του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη σε ότι αφορά στην

αντιμετώπιση της εγκληματικότητας στο Κέντρο της Αθήνας και επισημαίνει την ανάγκη για συνεχή παρουσία και συστηματικούς περιοδικούς ελέγχους.

*\* Στην Επιτροπή κατατέθηκαν αναλυτικά υπομνήματα αναφορικά με παραβατικές συμπεριφορές στο Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας. Η Επιτροπή εξέτασε τα σχετικά υπομνήματα και μετά από σχετική συνεργασία του Προέδρου της με τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων Φ. Πετσάλνικο, τα υπομνήματα κατατέθηκαν στον Εισαγγελέα Αρείου Πάγου κ. Ι. Τέντε για τις δικές του ενέργειες.*

## Η ανάγκη για ένα Ενιαίο Σχέδιο

1. Η Επιτροπή δεν επιθυμεί να εξαντλήσει την ενασχόληση της με το θέμα του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας μόνο με διαπιστώσεις και καταγραφές προβλημάτων. Αντίθετα προσπαθεί να συνθέσει το σκελετό ενός ενιαίου σχεδίου ανασυγκρότησης του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας.

2. Το Σχέδιο διακρίνεται σε οκτώ (8) άξονες που λειτουργούν συμπληρωματικά και εξειδικεύονται σε επιμέρους δράσεις. Είναι προφανές ότι το Σχέδιο όπως τελικά διαμορφωθεί θα πρέπει να δεσμεύει κάθε εμπλεκόμενο φορέα ώστε να αποφεύγονται μονομερείς ή επικαλυπτόμενες δράσεις.

### Άξονας 1. Πολεοδομική ανασυγκρότηση

- Επανακατοίκηση του Κέντρου
- Ποιοτική αναβάθμιση αστικού περιβάλλοντος
- Ενοποίηση αρχαιολογικών χώρων

### Άξονας 2. Οικονομική μεγέθυνση

- Αξονας 3. Κοινωνική συνοχή
- Αξονας 4. Περιβαλλοντική εξυγίανση
- Αξονας 5. Πολιτιστική καθιέρωση
- Αξονας 6. Θεσμική αναβάθμιση
- Αξονας 7. Χρηματοδότηση
- Αξονας 8. Σύστημα παρακολούθησης

### **Αρμοδιότητες και Συντονισμός**

1. Η Επιτροπή θεωρεί ότι θα ήταν προτιμότερο το σύνολο των δράσεων να αποτελούσε το πεδίο αρμοδιότητας ενός μόνο φορέα. Δεν είναι όμως στις προθέσεις της Επιτροπής να προτείνει τη δημιουργία ενός ακόμη φορέα του Δημοσίου (λ.χ. με τα χαρακτηριστικά μίας Α.Ε. του Δημοσίου) καθώς ο χρόνος που θα απαιτηθεί για τη δημιουργία και την οργάνωση του νέου φορέα θα λειτουργήσει αρνητικά ως προς τα προβλήματα του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας.

2. Προτιμότερο σε αυτή την περίπτωση είναι η απλοποίηση και αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων φορέων και η συγκρότηση ενός συνεκτικού συντονιστικού σχήματος στο πρότυπο της Διευρυμένης Επιτροπής Συντονισμού Ολυμπιακής Προετοιμασίας (ΔΕΣΟΠ) η εμπειρία από τη λειτουργία της οποίας είναι απολύτως θετική.

## ΑΞΟΝΑΣ 1 - ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ

### Επανακατοίκηση του Κέντρου

1. Ενίσχυση της κατοικίας στο κέντρο με χρήση πολεοδομικών εργαλείων όπως με την αναθεώρηση χρήσεων γης και όρων δόμησης – αναστολή δραστηριοτήτων που δεν συνάδουν με το νέο χάρτη χρήσεων γης.
2. Ενίσχυση (προμοδότηση) της επιστροφής της κατοικίας στο Ιστορικό Κέντρο μέσα από μια πολιτική συγκεκριμένων κινήτρων, όπως επιδότηση επιτοκίου για τη λήψη στεγαστικών δανείων για πρώτη κατοικία ή ενισχυμένες φορολογικές ελαφρύνσεις στη φορολογία εισοδήματος στην περίπτωση λήψης στεγαστικού δανείου, δανείου για την ανακαίνιση κτιρίου ή καταβολής ενοικίου.
3. Συνεργασία Δημόσιου με το χρηματοπιστωτικό σύστημα για ευέλικτα προγράμματα στεγαστικής πίστης τα οποία αφορούν ειδικότερα στο Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας.
4. Ενοικίαση κτιρίων (λ.χ. κτίριο πρώην Υπ. Παιδείας, κτίριο ΙΚΑ στην οδό Πειραιώς) από τα ΑΕΙ που εδρεύουν στην Αθήνα για την εγκατάσταση φοιτητών – ανακαίνιση μέσω ΕΣΠΑ και διάθεση της επιδότησης ενοικίου για τα λειτουργικά κόστη συντήρησης και λειτουργίας των κτιρίων.
5. Υποχρεωτική αντικατάσταση των Δημόσιων Υπηρεσιών που μεταστεγάζονται σε άλλες περιοχές με άλλες λειτουργίες ή υπηρεσίες του Δημοσίου: **«Καμία δημόσια υπηρεσία δεν απομακρύνεται αν δεν αντικατασταθεί με άλλη.»**

6. Απόδοση ή διατήρηση σε κάθε περιοχή μιας ιδιαίτερης συνολικής μορφής και ενός ξεχωριστού χαρακτήρα. Για παράδειγμα: Θησείο – περιοχή των καλλιτεχνών, Ψυρρή – περιοχή των μικρών ξενοδοχείων, Μεταξουργείο – περιοχή οικογενειών, Εμπορικό Τρίγωνο - κέντρο των εμπορών ή οικονομικό – επιχειρηματικό κέντρο.
7. Κτίρια ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής σημασίας όπως το «Μέγας Αλέξανδρος», «Μπάγκειον», «Μέγαρο Αθηνογένους», το κτήριο «Σανταρόζα», κ.ά. διατίθενται για αξιοποίηση στον τομέα των υπηρεσιών και του πολιτισμού.
8. Εφαρμογή της Ολυμπιακής νομοθεσίας για α) τη συντέλεση απαλλοτριώσεων β) την αναστολή παραχωρήσεων γ) την αποβολή παράνομων χρηστών δ) την έκδοση οικοδομικών αδειών ε) την απομάκρυνση διαφημιστικών πινακίδων.

### **Ποιοτική αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος και της εικόνας του κέντρου μέσω προγραμμάτων πολεοδομικών αναπλάσεων**

1. Μείωση των επιτρεπόμενων ορίων δόμησης (κυρίως ως προς το ποσοστό κάλυψης) στις περιοχές Θησείο, Μοναστηράκι, Κεραμεικός και Ψυρρή με στόχο τη διασφάλιση περισσότερων ελεύθερων χώρων.
2. Ανάπλαση – επαναχρησιμοποίηση Μεγάλων Οικοδομικών Τετραγώνων (ΜΟΤ), που τώρα βρίσκονται σε πολυδιάσπαση χρήσεων ή σε εγκατάλειψη. Μεταφορά σε αυτά χρήσεων δημόσιου συμφέροντος ή συνολική τους χρήση από την ιδιωτική πρωτοβουλία. Οι χρήσεις δεν θα πρέπει να είναι μονοδιάστατου χαρακτήρα (λ.χ. λειτουργία καταστημάτων υγειονομικού



χαρακτήρα όπως μπαρ, εστιατόρια, καφέ) αλλά και ούτε να οδηγούν στη λειτουργία ή στη χρησιμοποίηση μόνο των ισόγειων των κτηρίων.

3. **Επιδότηση προγραμμάτων για την ανακαίνιση των εγκαταλελειμμένων κτηρίων του Ιστορικού Κέντρου με προϋποθέσεις α) τη συνολική αξιοποίηση τους (όχι στην πόλη των «ισογείων») και β) τη φιλοξενία και χρήσεων που δεν θα είναι αποκλειστικά υγειονομικού ενδιαφέροντος.**
4. **Ειδικό πρόγραμμα διάσωσης διατηρητέων κτιρίων που βρίσκονται σε εγκατάλειψη.** Το πρόγραμμα προβλέπει α) την ενίσχυση των κινήτρων για την ανακαίνιση των διατηρητέων κτιρίων β) τη δυνατότητα ανταλλαγής – μέσω ΚΕΔ - των διατηρητέων κτιρίων για τα οποία οι ιδιοκτήτες τους δηλώνουν οικονομική αδυναμία για την ανακαίνιση τους γ) την πρόβλεψη, σε περίπτωση κατάρρευσης διατηρητέου κτίριου για το οποίο ο ιδιοκτήτης δεν ακολούθησε τη διαδικασία του σημείου β), της αναστολής έκδοσης οικοδομικής άδειας για ένα τουλάχιστον έτος ώστε να διερευνηθεί η δυνατότητα απόκτησης του οικοπέδου από το Δημόσιο δ) τη μείωση του ποσοστού κάλυψης και του συντελεστή δόμησης σε περίπτωση κατάρρευσης του διατηρητέου κτιρίου και ανέγερσης νέου κτιρίου.
5. Συγκεκριμενοποίηση των διατάξεων του άρθρου 268 του Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας (ΚΒΠΝ) για τα εγκαταλελειμμένα ακίνητα ώστε να προβλέπεται ο τρόπος κάλυψης της δαπάνης διατήρησης και ανάπλασης των κτιρίων, το ποσοστό συμμετοχής του Δημοσίου και των ΟΤΑ, η συνολική δαπάνη, ο τρόπος υπολογισμού, τους όρους, οι προϋποθέσεις και ο

τρόπος συμψηφισμού της αύξησης της οικονομικής αξίας του ακινήτου και των προσόδων από την οικονομική εκμετάλλευση. Οι διατάξεις μπορεί να στηρίζονται σε συγγενείς νομοθεσίες, όπως αυτές περί επικίνδυνων οικοδομών.

6. Ενοποίηση ακάλυπτων χώρων και παραχώρηση σε κοινή χρήση δικτύου πεζοδρομίων στο εσωτερικό ενός οικοδομικού τετραγώνου. Η καλύτερη περίπτωση εφαρμογής είναι να αγοράσει λ.χ. ο Δήμος Αθηναίων μικρά προβληματικά οικόπεδα (π.χ. τυφλά ή μη άρτια) και να τα χρησιμοποιήσει ως βάση για τη διεύρυνση της ακάλυπτης ζώνης του οικοδομικού τετραγώνου.
7. Προστασία των ακάλυπτων χώρων των δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων μέσα από την εφαρμογή περιγράμματος γύρω από τα κτίρια (οικοδομική γραμμή με παράλληλη μείωση της συνολικής δυνατότητας δόμησης).
8. Επιμερισμός των εξόδων της απαλλοτρίωσης μεγάλων κοινοχρήστων χώρων στις ιδιοκτησίες μίας μεγάλης ακτίνας που ωφελείται από το νέο κοινόχρηστο χώρο (αντί δηλαδή της επιβάρυνσης μόνο των παρόδων και του Δήμου).
9. Εφαρμογή του Κοινωνικού Συντελεστή δόμησης, δηλαδή της δυνατότητας παροχής αυξημένου ΣΔ με την προϋπόθεση ότι τμήμα της επιφάνειας παραχωρείται στο Δήμο ή σε κοινωφελή φορέα για κοινόχρηστο χώρο.
10. Συνολική ανάπλαση πεζοδρομίων, μικρών πάρκων, πλατειών του Ιστορικού Κέντρου. Διαπλάτυνση πεζοδρομίων για την άνετη κυκλοφορία των πεζών αλλά και για την αποθάρρυνση της στάθμευσης αυτοκινήτων.

11. Κυκλοφοριακή μελέτη με στόχο την εξυπηρέτηση των λειτουργιών του Ιστορικού Κέντρου, με εφαρμογή των ωραρίων τροφοδοσίας αλλά και την κυκλοφορία (όχι στάθμευση) των πολιτών. Πρόβλεψη για στάθμευση κατοίκων.
12. Ειδικό πρόγραμμα για την αισθητική αναβάθμιση των όψεων των κτιρίων κατ' αντιστοιχία του προγράμματος που εφαρμόστηκε κατά τους Ολυμπιακούς Αγώνες 2004.
13. Επανεργοποίηση του προγράμματος απομάκρυνσης των παράνομων διαφημιστικών πινακίδων από τις προσόψεις και τις οροφές των κτιρίων.

14. Επέκταση της Ενοποίησης Αρχαιολογικών Χώρων στην Ακαδημία Πλάτωνος και στο Δημόσιο Σήμα.
15. Αναστολή της μελέτης του Δήμου Αθηναίων για την πολεοδομική αναβάθμιση της Ακαδημίας Πλάτωνος.
16. Ανταλλαγή οικοπέδου Νομαρχίας Αθηνών στην Ακαδημία Πλάτωνος – μεταφορά υπηρεσιών Νομαρχίας Αθηνών στην Πλατεία Θεάτρου στο κτίριο της Διπλαρείου Σχολής.
17. Ανέγερση και λειτουργία του Αρχαιολογικού Μουσείου της Πόλης των Αθηνών, κατά προτίμηση εκτός των ορίων του αρχαιολογικού χώρου.
18. Ολοκλήρωση απαλλοτριώσεων στον ευρύτερο χώρο του αρχαιολογικού άλσους (δαπάνη περίπου 2.3 εκ ευρώ).

## Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων Αθήνας

1. Συνέχιση των έργων για την ολοκλήρωση της Ενοποίησης των Αρχαιολογικών Χώρων της Αθήνας κυρίως ως προς τα εξής:

### **Περιοχή 1. Κεραμεικός – Πειραιώς – Ιερά Οδός – Γκάζι – Θησείο**

Σύνδεση Κεραμεικού με την Ιερά Οδό (δια υποσκαφής της οδού Πειραιώς)

Πεζοδρόμηση Ιεράς Οδού έως την Κωνσταντινούπολεως – ανάπλαση οδού

Απομάκρυνση αμαξοστασίου ΗΛΠΑΠ

Ανάπλαση και ανάδειξη τμήματος οδού Πειραιώς

Διαμόρφωση χώρων πρασίνου στο Γκαζοχώρι

Ολοκλήρωση απαλλοτριώσεων (Γκαζοχώρι, Ερμού δίπλα στο Μουσείο Κεραμεικού, κτίρια στη συμβολή των οδών Ερμού και Αγίων Ασωμάτων)

### **Περιοχή 2. Αρχαία και Ρωμαϊκή Αγορά – Βιβλιοθήκη**

Διαμόρφωση – ανάπλαση Ο.Τ. Μητροπόλεως – Αρεως – Πανδρόσου – Αιόλου

### **Περιοχή 3. Ακαδημία Πλάτωνος – Μεταξουργείο – Ψυρρή**

Ανάδειξη Αρχαιολογικού Χώρου Ακαδημίας Πλάτωνος

Μορφολογικές επεμβάσεις στις όψεις των κτιρίων επί των αρχαιολογικών χώρων

Ανάπλαση περιοχής Δημοσίου Σήματος – Μεταξουργείου

Ανάπλαση περιοχής Ψυρρή

Εκσυγχρονισμός δικτύων περιοχής (αφορά δίκτυο ομβρίων για την προστασία του αρχαιολογικού χώρου της Ακαδημίας Πλάτωνος)  
Ολοκλήρωση απαλλοτριώσεων στην Ακαδημία Πλάτωνος

#### **Περιοχή 5. Εμπορικό Τρίγωνο (Σταδίου – Μητροπόλεως)**

Αποκατάσταση όψεων διατηρητέων κτιρίων στις οδούς Ερμού, Αθηνάς και Μητροπόλεως

Αποκατάσταση και ανάδειξη κτιρίων στα μέτωπα της Πλ. Αγίας Ειρήνης

Ανάπλαση Ο.Τ. 10 (Αιόλου-Ευρυπίδου-Αριστείδου-Σοφοκλέους)

#### **Περιοχή 6. Ολυμπειό-Ζάππειο-Στάδιο-Αρδηττός**

Πεζοδρόμηση Λεωφόρου Ολγας

Πεζοδρόμηση της Λεωφόρου Βασιλέως Κων/νου από Στάδιο έως Ν. Θεοτόκη

Διαπλάτυνση της Αθ. Διάκου

Πεζοδρόμηση τμήματος Λεωφόρου Αμαλίας από Φιλελλήνων έως την Αθ. Διάκου

### **ΑΞΟΝΑΣ 2 – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗ**

1. Αντιμετώπιση του υπαίθριου εμπορίου με την μετεγκατάσταση των μικροπωλητών σε οργανωμένο υποδοχέα εκτός Ιστορικού Κέντρου.
2. Προσπάθεια διατήρησης μικρών βιοτεχνιών όπου αυτό δεν είναι επιβαρυντικό για το περιβάλλον.
3. Δημιουργία δρόμων μικτών χρήσεων εμπορικού, κυρίως, χαρακτήρα.

4. Αξιοποίηση νέου αναπτυξιακού νόμου για την προσέλκυση παραγωγικών επενδύσεων και την ενίσχυση της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας στο Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας – ενσωμάτωση δράσεων νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας.
5. Ειδικό Ταμείο για την ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που ήδη δραστηριοποιούνται σε περιοχές στο Κέντρο – το «**ΤΕΜΠΜΕ**» του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας.
6. Επιδότηση εργασίας για φθίνουσες μικρομεσαίες επιχειρήσεις και ξενοδοχεία που δραστηριοποιούνται στο Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας.
7. Επιδότηση ενοικίου (για τρία έτη) σε νέες επιχειρήσεις για εγκατάσταση των γραφείων τους (έδρα) σε περιοχές του Ιστορικού Κέντρου.
8. Απαλλαγή από τη φορολογία εισοδήματος για πέντε έτη σε νέους που θα δημιουργήσουν μικρές επιχειρήσεις (εκτός του χώρου της ψυχαγωγίας και της εστίασης) στο Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας.
9. Επιλεξιμότητα των ξενοδοχείων στο Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας για ένταξη στον αναπτυξιακό νόμο.
10. Αυστηρός φορολογικός έλεγχος στα καταστήματα που δραστηριοποιούνται στο Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας – όριο («πλαφόν») στον αριθμό των καταστημάτων ανά χρήση.
11. Επαναφορά των ρυθμίσεων της Ολυμπιακής περιόδου για τη λειτουργία του Κέντρου (πρόγραμμα φορτοεκφορτώσεων και τροφοδοσίας, ασφάλεια, πρόγραμμα καθαριότητας, ...).

12. Εισαγωγή νέων χρηματοοικονομικών εργαλείων για την χρηματοδότηση προγραμμάτων πολεοδομικών παρεμβάσεων. Ενδεικτικά και μόνο αναφέρεται το εργαλείο TIF (Tax Increment Financing) με το οποίο χρηματοδοτούνται παρεμβάσεις υπό μορφή δανείου με βάση την αύξηση της φορολόγησης της υπεραξίας που δημιουργείται από τη συγκεκριμένη παρέμβαση.

### **ΑΞΟΝΑΣ 3 – ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ**

1. Ενσωμάτωση της κοινωνικής κατοικίας (μέσω ΟΕΚ) όπως συμβαίνει σε άλλες χώρες της Ευρώπης – εναλλακτικά αγορά από τον ΟΕΚ διαμερισμάτων – κτιρίων στο Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας με στόχο την εγκατάσταση δικαιούχων του ΟΕΚ.
2. Μεταφορά Ο.ΚΑ.ΝΑ σε περιφερειακά νοσοκομεία.
3. Χωροθέτηση κοινωνικών λειτουργιών ώστε να εξασφαλισθούν χώροι για την εγκατάσταση βασικών υποδομών κατοικίας (π.χ. σχολεία, παιδικές χαρές, ΚΑΠΗ, κ.α.) με στόχο τη διατήρηση και ενίσχυση του κοινωνικού ιστού.

### **ΑΞΟΝΑΣ 4 – ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ**

1. Υποχρεωτική εισαγωγή βιοκλιματικών χαρακτηριστικών και προδιαγραφών ενεργειακής απόδοσης κτιρίων για κάθε κτίριο στο Ιστορικό Κέντρο, ιδίως για τα δημόσια κτίρια αλλά και για τα νέα κτίρια.
2. Διάσωση ελεύθερων χώρων (βλ. Αξονας 6, μέτρο 3) με στόχο την αύξηση του αστικού πρασίνου.

3. Βιοκλιματική ανάπλαση ελεύθερων χώρων με στόχο τη βελτίωση της θερμικής άνεσης – χρήση ψυχρών υλικών και ενσωμάτωση υδάτινων στοιχείων σε ανοιχτούς χώρους.
4. Ανάπλαση και Ανάδειξη Βοτανικού Κήπου και Ελαιώνα, που μπορεί να αποτελέσει το μεγάλο πάρκο του Κέντρου της Αθήνας.

#### **ΑΞΟΝΑΣ 5 – ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ**

1. Συνολική αναβάθμιση μέσω προγραμμάτων Ενοποίησης Αρχαιολογικών Χώρων όλων των ιστορικών κτηρίων και μνημείων του Ιστορικού Κέντρου. Ανάδειξη κάθε πτυχής της ιστορικότητας (σύγχρονης ή αρχαίας) του Ιστορικού Κέντρου.
2. Δημιουργία πολιτιστικών διαδρομών με στόχο την ενιαία εικόνα πολιτιστικού χαρακτήρα του Ιστορικού Κέντρου.
3. Καταγραφή και προβολή όλων των κτηρίων όπου έζησαν διάφορα ιστορικά πρόσωπα ή καλλιτέχνες.
4. Μικρής έκτασης διορθωτική ανάπλαση της Πλατείας Ομονοίας και χρήση από δημόσιες υπηρεσίες των κτηρίων που βρίσκονται στο μέτωπο της οδού Αθηνάς.
5. Δημιουργία περιοχών ή οδών «ονομασίας προέλευσης» με επιδοτούμενες χρήσεις ιδιαίτερου χαρακτήρα (γκαλερί, εκθεσιακοί χώροι, μικροί συνεδριακοί χώροι, μικρά ξενοδοχεία, καταστήματα πώλησης ειδών τέχνης, ειδών γενικότερου πολιτισμού, ειδών διακόσμησης, υγιεινής διατροφής, κ.λπ.). Στο πλαίσιο αυτό δρόμοι συνολικά ή μικρές περιοχές μπορούν να «ονομαστούν» ή να χαρακτηριστούν από μια συγκεκριμένη εμπορική χρήση (π.χ.



Ευριπίδου, Αθηνάς, Βύσσης, Σοφοκλέους, Ερμού από Μοναστηράκι έως Αγίων Ασωμάτων, Ψυρρή, Μοναστηράκι, κ.ά.).

6. Πολλαπλασιασμός υπαιθρίων ανοικτών εκθέσεων τέχνης. Σταθερότητα στην επιλογή των χώρων (π.χ. Πλατεία Ομονοίας). Προμодότητα για την εγκατάσταση – λειτουργία χώρων τέχνης στο Ιστορικό Κέντρο.

## ΑΞΟΝΑΣ 6 – ΘΕΣΜΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ

1. Δημιουργία συντονιστικού οργάνου υψηλού πολιτικού κύρους & δυνατοτήτων, το οποίο θα καθορίσει τη πολιτική και το πρόγραμμα δράσης, θα καταναίμει τις ενέργειες του κάθε φορέα & θα αναλάβει τη παρακολούθηση της εφαρμογής τους. Στο Συντονιστικό Οργανο συμμετέχουν τα Υπουργεία ΠΕΚΑ, Πολιτισμού, Εσωτερικών, Προστασίας Πολίτη, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Οικονομικών, Οικονομίας, η Περιφέρεια Αττικής, η Νομαρχία Αθηνών (όσο διατηρείται) και ο Δήμος Αθηναίων. **Το συντονισμό ασκεί το ΥΠΕΚΑ.** Στις Συνεδριάσεις του Σ.Ο. συμμετέχουν κατά περίπτωση και φορείς σε θέματα αρμοδιότητας τους (λ.χ. το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης λόγω ΕΦΕΤ, Εμπορικός Σύλλογος Αθηνών, ΕΞΑ, ...).
2. Δημιουργία Τράπεζας Γης που θα περιλαμβάνει το σύνολο των διαθέσιμων ακινήτων στο Ιστορικό Κέντρο (κτίρια, ελεύθεροι χώροι).
3. Ειδικό πρόγραμμα της ΚΕΔ για την απόκτηση (από το Δημόσιο) ιδιωτικών κτιρίων/οικοπέδων στο Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας με

ανταλλαγή δημόσιας περιουσίας σε άλλες περιοχές της Αθήνας/Αττικής/Ελλάδος.

4. Μεταφορά αρμοδιοτήτων (λ.χ. έλεγχος χρήσεων γης, έλεγχοι σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, αδειοδοτήσεις επιχειρήσεων) από τα συναρμόδια Υπουργεία στην Περιφέρεια Αττικής και στο Δήμο Αθηναίων.
5. Συνεργασία μεταξύ Υπουργείου Οικονομίας, ΕΛΑΣ & Δημοτικής αστυνομίας σχετικά με την αντιμετώπιση του παράνομου υπαίθριου εμπορίου.
6. Ανοικτό πλαίσιο διαβούλευσης με τους κατοίκους και τους επιχειρηματίες της περιοχής – συστηματική συνεργασία με τις Επιτροπές Κατοίκων και των ΜΚΟ.

#### **ΑΞΟΝΑΣ 7 – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ**

1. Αναπτυξιακός νόμος Υπουργείου Οικονομίας και ΕΣΠΑ 2007-2013.
2. Συμμετοχή του χρηματοπιστωτικού συστήματος στο πλαίσιο ειδικών προγραμμάτων αναπλάσεων.
3. Πρόγραμμα χορηγικών αναπλάσεων στο πρότυπο των αστικών παρεμβάσεων στους ΟΑ 2004 (κατοικίες στο Δουργούτι, πλατεία Μαβίλη, κ.α.).
4. Συμμετοχή των τραπεζών που βρίσκονται εγκαταστημένες στο Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας καθώς από την υλοποίηση του σχεδίου ανάπλασης θα προκύψουν υπεραξίες για τα ακίνητα ιδιοκτησίας τους.
5. Ποσοστό του ΦΠΑ που εισπράττεται από εμπορικές συναλλαγές στο Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας κατατίθεται σε ειδικό κωδικό του

Πράσινου Ταμείου και χρησιμοποιείται για έργα στο Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας.

6. Εσοδα από το ΕΤΕΡΠΣ για πολεοδομικές παρεμβάσεις.
7. Πρόγραμμα κινήτρων για την προστασία του αδόμητου και δομημένου περιβάλλοντος μέσω της φορολογικής νομοθεσίας.

#### **ΑΞΟΝΑΣ 8 – ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ**

1. Δημιουργία Γραφείου Ιστορικού Κέντρου Αθήνας κατ' αναλογία του Γραφείου Πλάκας.
2. Προετοιμασία και κατάθεση σε τρίμηνη βάση έκθεσης προόδου από το Συντονιστικό Όργανο. Η έκθεση θα βασίζεται στην αποτύπωση και σύγκριση συγκεκριμένων δεικτών προόδου και θα κοινοποιείται και στη Βουλή των Ελλήνων.
3. Αξιολόγηση προόδου – με τη διατύπωση γνώμης - του Σχεδίου για την ανασυγκρότηση του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας από την Επιτροπή Περιβάλλοντος της Βουλής σε τρίμηνη βάση.
4. Ανακοίνωση εκθέσεων και αξιολογήσεων στο διαδίκτυο.

Τέλος η Επιτροπή:

1. καλεί τη Βουλή των Ελλήνων να ενεργοποιήσει – μέσω ειδικών εκπομπών - το Κανάλι της Βουλής ως προς το θέμα του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας και χαιρετίζει την ανταπόκριση του Καναλιού της Βουλής προς την κατεύθυνση της παρουσίασης ζητημάτων περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος,

2. προσκαλεί τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο στην Ελλάδα να εντείνει την παρουσίαση των ζητημάτων που αναφέρονται στο Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας,
3. προτρέπει την Ελληνική Κυβέρνηση να ενισχύσει το πλαίσιο ενεργοποίησης των ΜΚΟ και των Επιτροπών Πολιτών στην αντιμετώπιση των προβλημάτων του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας,
4. επισημαίνει τη μεγάλη σημασία της ενημέρωσης, διαβούλευσης και συμμετοχής των πολιτών σε δράσεις για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας,
5. αναθέτει στον Πρόεδρό της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής της Βουλής των Ελλήνων να υποβάλλει ως εισήγηση το παρόν Πόρισμα στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων με την παράκληση να διαβιβασθεί στους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και στα μέλη της Βουλής των Ελλήνων και να αναρτηθεί στο δικτυακό τόπο της Βουλής των Ελλήνων,
6. αναθέτει στον Πρόεδρό της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής της Βουλής των Ελλήνων να αποστείλει το παρόν Πόρισμα σε κάθε φορέα που αναπτύσσει πολιτική, επιστημονική ή κοινωνική δραστηριότητα στο ζήτημα του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας.